

Бр: 10-63
Скопје: 22.06.2020

Врз основа на член 10 и член 15 став (3) од Законот за контрола на државната помош („Службен весник на Република Македонија,, бр. 145/10), а постапувајќи по Известувањето за планирано доделување на помош бр. 10-63 од 12.06.2020 година, поднесено од Фондот за иновации и технолошки развој, согласно Правилникот за инструмент за поддршка – Кофинансирани грантови за технолошки развој за надминување на последиците од Ковид-19, Комисијата за заштита на конкуренцијата на седницата одржана на 22.06.2020 година го донесе следното

РЕШЕНИЕ

Комисијата за заштита на конкуренцијата при испитување на Известувањето за планирано доделување на помош бр. 02-756/5 од 11.06.2020 година (наш бр. 10 – 63 од 12.06.2020 година), поднесено од страна на Фондот за иновации и технолошки развој како давател на државната помош, утврди дека:

Правилникот за инструмент за поддршка – Кофинансирани грантови за технолошки развој за надминување на последиците од Ковид-19 претставува **шема на помош** согласно член 4 став (1) точка 1) од Законот за контрола на државната помош.

Доделувањето на средствата наменети за реализација на шемата на помош претставува државна помош во смисла на член 5 став (1) од Законот за контрола на државната помош и **доделувањето на истата е дозволено како помош за отстранување на потешкотиите во домашното стопанство** согласно член 8 став (2) точка б) од Законот за контрола на државната помош.

Се задолжува Фондот за иновации и технолошки развој да води сметка истиот корисник на државна помош за иста намена/мерка да не добива државна помош од две различни извори, поради фактот што таквата помош не е дозволена.

Се задолжува Фондот за иновации и технолошки развој да подготви извештаи за доделената државна помош во тековната година врз основа на Предлог-Програмата за конкурентност, иновации и претприемништво КОВИД 19 и истите да ги достави до Комисијата за заштита на конкуренцијата во законски предвидениот рок.

Тужбата за поведување на управен спор не го одлага извршувањето на решението.

Образложение

Согласно член 10 од Законот за контрола на државната помош („Службен весник на Република Македонија,, бр. 145/10), Комисијата за заштита на конкуренцијата, во натамошниот текст „Комисија,, е надлежна за оцена и надзор на секој облик на поддршка, односно дали истата претставува државна помош во смисла на Законот за контрола на државната помош.

Секој давател на државната помош дефиниран во член 6 став (1) од Законот за контрола на државната помош е должен, според член 13 став (1) од Законот за контрола на државната помош, до Комисијата да достави известување за секој план за доделување на нова или промена на постојната државна помош, без оглед дали истата се доделува како индивидуална помош или како шема на помош.

Постапувајќи во согласност со обврската за известување, Фондот за иновации и технолошки развој, како давател на државна помош, до Комисијата достави Известување за планирано доделување на помош за Мерката 2.6 од третиот сет економски мерки на Владата за справување со КОВИД – 19 кризата под наслов **Кофинансирани грантови за технолошки развој за надминување на последиците од КОВИД-19** бр. 10-63 од 12.06.2020 година.

Комисијата утврди дека Известувањето е уредно и ги содржи сите податоци предвидени во член 14 став (1) од Законот за контрола на државната помош, како и тоа дека Известувањето е во согласност со Уредбата за начинот и постапката за поднесување на известување за доделување на државна помош, како и постапката за вршење надзор на постојната државна помош („Службен весник на Република Македонија,, бр. 142/11) и како ден на прием на уредно известување се смета 12.06.2020 година.

Комисијата во законски предвидениот рок го испита доставеното Известување за планирано доделување на државна помош и ја утврди следната фактичка состојба:

- **Давател на државна помош е:** Фонд за иновации и технолошки развој;
- **Корисник на државната помош е:** Шема на помош–мерка 2.6 Инструмент за брзо прилагодување од третиот сет економски мерки на Владата за справување со КОВИД – 19 кризата;
- **Правен основ за доделување на државната помош** претставува правниот акт врз основа на која се доделува помошта – Законот за иновацииска дејност (“Службен Весник на Република Македонија” бр 79/13, 137/13, 41/14, 44/15 ,6/16,53/16, 190/16, и 64/18), Одлуката за давање согласност на Правилникот за кофинансирани грантови за технолошки развој за надминување на последиците од Ковид-19, Извадок од Нацрт – записникот од Педесет и четвртата седница на

Владата на Република Северна Македонија оджана на 17 мај 2020 година.

За да се утврди дали една мерка преземена од страна на давателот на државната помош претставува државна помош, се оценува дали се исполнети на кумулативен начин четирите следни критериуми:

- Таквата мерка да опфаќа трансфер на државни средства;
- Да биде селективна;
- Да претставува економска поволност за примателот и
- Да има влијание врз конкуренцијата и трговијата

Мерката опфаќа трансфер на државни средства затоа што преку Правилникот за инструментот за поддршка – Кофинансирани грантови за технолошки развој за надминување на последиците од Ковид -19, предвидени се средствата од Влада на РСМ, а ќе ја реализира Фондот за иновации и технолошки развој во износ од 200.000.000 денари (3.252.033 еур).

Селективноста се состои во тоа што само работодавачите кои ќе ги исполнат условите од Уредбата ќе добијат средства од Буџетот на Република Северна Македонија.

Економската поволност за корисниците на помошта се гледа во фаворизирање на конкретни претпријатија, која што поволност овие претпријатија нема да ја имаат во нормални пазарни и бизнис услови.

Таквата помош има или може да има влијание врз конкуренцијата и трговијата. Имено, од условите за доделувањето на оваа поддршка, јасно се гледа дека корисниците се инволвирани во економска активност и дека оперираат на пазари на кои делуваат и други конкуренти, со што се нарушува или може да се наруши конкуренцијата преку овозможување на економска предност на конкретните претпријатија.

Оттука, при испитување на доставеното известување, Комисијата за заштита на конкуренцијата утврди дека мерката Кофинансирани грантови за технолошки развој за надминување на последиците од КОВИД-19 претставува државна помош во смисла на член 5 став (1) од Законот за контрола на државната помош.

Со Правилникот за инструментот за поддршка – Кофинансирани грантови за технолошки развој за надминување на последиците од – Ковид 19 ќе се обезбеди финансиска поддршка за технолошки развој на претпријатија и приватни здравствени установи за надминување на последиците од КОВИД-19, а кои ги исполнуваат условите од Правилникот. Со Правилникот се обезбедува поддршка за следните видови на инвестициски активности:

- Прифаќање и воведување на насоки за заштита на вработените и клиентите поврзани со КОВИД-19,

- Подобрување на организациската структура и реорганизација на работниот процес,
- Воведување на дигитални решенија со цел прилагодување кон новите услови на функционирање,
- Обука за среднорочно планирање на бизнисот (тригодишен бизнис план),
- Набавка или изработка на специфичен софтвер поврзан со подобрување на организациската структура и перформансот или за подобрување на оперативните процеси кои ќе ја зголемат продуктивноста и/или процесот на планирање, или воведување на нови канали на продажба (е-трговија и сл.),
- Воведување на нови производи и/или услуги за кои постои зголемена побарувачка во текот на кризата и периодот на опоравување и
- Обука на вработените поврзана со овие прилагодувања.

Преку овој инструмент се обезбедува финансиска поддршка од најмногу 70% од вкупниот буџет на проектот, но не повеќе од 3.000.000 денари по апликант и тоа:

- За претпријатија и приватни здравствени установи чиј просечен број на вработени е до 10 лица и чиј годишен приход во последните две години е помал од 50.000 евра во денарска противвредност согласно финансиските извештаи за последните две фискални години, финансирање во максимален износ од 750.000 денари,
- За претпријатија и приватни здравствени установи чиј просечен број на вработени е од 10 до 50 лица и чиј годишен приход во последните две години е од 50.000 до 2.000.000 евра во денарска противвредност согласно финансиските извештаи за последните две фискални години, финансирање во максимален износ од 1.500.000 денари и
- За претпријатија и приватни здравствени установи чиј просечен број на вработени е од 50 до 250 лица и чиј годишен приход во последните две години е од 2.000.000 до 10.000.000 евра во денарска противвредност согласно финансиските извештаи за последните две фискални години, финансирање во максимален износ од 3.000.000 денари,

Времетраењето на проектот за кој се доделени финансиски средства преку овој инструмент може да биде до 12 месеци. Средствата ќе се исплаќаат квартално за секој квартал по исполнување на условите за исплата. Помошта ќе се доделува во периодот септември 2020 година до декември 2021 година.

Покрај во однос на Законот за контрола на државната помош, а согласно член 3 став (3) од истиот Закон, оценката дали доделувањето на државната помош од Правилникот за инструментот за поддршка – Кофинансирани грантови за технолошки развој за надминување на последиците од КОВИД-19 е дозволено, Комисијата за заштита на конкуренцијата ја врши и согласно одредбите од делот 3 (Привремени мерки за државна помош) од Привремената рамка на Европската комисија за мерки за државна помош за поддршка на економијата за време на појавата на КОВИД – 19 бр. Ц(2020) 1863, усвоена на 19.03.2020

година и Изменетата Привремена рамка Ц(2020) 2215, усвоена на 03.04.2020 година, точка 3.1 став 22.

При анализата, Комисијата за заштита на конкуренцијата утврди дека мерките предвидени во **Правилникот за инструментот за поддршка - Кофинансирани грантови за технолошки развој за надминување на последиците од КОВИД-19 претставуваат** претставуваат државна помош во смисла на член 8 став (2) точка б) од Законот за контрола на државната помош, бидејќи се работи за помош наменета за отстранување на потешкотиите настанати со вонредната состојба предизвикана од КОВИД – 19 кризата.

Заради горенаведеното, Комисијата за заштита на конкуренцијата одлучи како во диспозитивот на ова решение.

Согласно член 26 став (3) од Законот за контрола на државната помош тужбата не го одлага извршувањето на решението, освен во случај кога Комисијата за заштита на конкуренцијата ќе наложи враќање на незаконската или злоупотребената државна помош чие доделување не е дозволено.

Правна поука: Против ова решение може да се поднесе тужба за поведување на управен спор во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

**ПРЕТСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЈАТА ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА**

Проф. Д-р Владимир Наумовски

